

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границю:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о год. 6-й пополудні.

Редация, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Пора би схаменути ся!

(X) В Празі відбули ся минувшої неділі два зібрання, на які варто звернути те пер бачність з огляду на будучу раду державну. Се були збори мужів довіря німецьких поступовців (лібералів) і поява після того виборчої відозви сеї партії, а сучасно п'ятдесятилітній ювілей пражської торговельної палати.

Теперішня німецько-поступова партія в Чехах се один відломок колишньої могутчої партії лібералів, що протягом часу розбила ся на німецьких поступовців, націоналів і людовців, які тепер між собою ворогують і не мають ані визначних провідирів, ані строгої карности, ані відваги оперти ся популярним але несесяжним і шкідливим скликаем. Отся німецько-поступова партія видала виборчу відозву, замітну своїми суперечностями. Річ се зовсім зрозуміла, що відозва дише теплим загальнодержавним почуванєм і нагадує ліпші часи ліберальної партії з часів Шмайкала. Але почавши від тих давнійших традицій, задержує ся відозва в половині дороги. Бо коли там жалкує ся на »важкі і тривкі шкоди, які заподіяв заколот наших прилюдних відносин австрійским народам, то можна би думати, що відозва закінчить ся рішучою заявою проти всякого радикалізму — не лише чеського. Тимчасом відозва виминає всяку полеміку з німецьким радикалізмом. Німецькі поступовці лякають ся явно виступити проти своїх радикалів, хоч сі на цілій лінії ведуть проти них підпольну роботу і хоч Вольф вже давно чванив ся, що має цілу німецьку частину Чехії в кишени. Лише від паради протиставлять Вольфови контркандидата в Трутнові, і на

тім кінець. Про рішуче виступленє проти німецьких радикалів нема мови у відозві, а в цілім зібранні німецьких поступовців був такий настрої, мовби Вольф був справді »духом з ними«.

Тимчасом се річ певна, що німецькі радикали Шенерияньско-Вольфівської масти не бажають спокою в Чехії, бо не бажають також спокою в державі. Що добре для держави, для Австрії, се їм не в лад. Тимто они все роблять, щоби пропасть між Чехами і Німцями ще збільшити, а відозва як-раз зачерпнула доволі окликів із словаря Шенерияньского, щоби підлити олію до передвиборчого огню. Вперше тут з боку німецьких поступовців виступає домаганє національного розділу, яке значно ріжнить ся від доси вимаганого адміністративного поділу. Се радикальне домаганє викличе з боку чеських радикалів завзятий опір з надією на побіду. Тим способом виминає ся просту дорогу, яка може обидві народности довести до порозуміння. А ежеж і німецько-поступова виборча відозва укажує доволі виразно сю дорогу. Рлучно зображає она економічну нужду і зростаючу перевагу Угорщини на кошт Австрії. Заступники німецького промислового населеня Чехії мусять на цілім економічнім полі подвійно відчувати застій, спричинений немочию парламенту. З тривогою споглядають они на сю вже недалеку будучину, коли мають бути відновлені торговельні договори. Для того було б се політично розумнійше і природнійше не говорити нічого про національний розділ. На полі материяльних інтересів могли би Німці і Чехи не з великим трудом довести до уздоровлення наших відносин, без шкоди і ущербу якого небудь своєї національності.

Таку думку висловив з нагоди юві-

лею пражської торговельної палати, а єго слова найшли між зібраними з тої нагоди Чехами і Німцями грімкий відгомін. Дивним дивом випав сей ювілей як-раз на той самдень, коли в Празі зібрали ся німецько-поступові мужі довіря. Національна боротьба, яка всюди відбила ся, доторкнула ся і сеї поважної корпорації, але не заволоділа нею тривко. Тим способом остала торговельна палата все місцем супокійної, мирної і предметової роботи, в якій ідуть з собою на взаводи заступники обидвох народности. Се довело протягом року до певних і поважних добутоків, а президент міг з вдоволенєм зазначити, що змаганя торговельної палати довели до поважних успіхів. Отже з одного боку маємо на зборах німецько-поступових мужів довіря відозву, яку треба відповідно обставинам уважати боевим покликком, — а з другого боку повне признанє успіхів спільної економічної роботи в часі національного розгару. Намісник гр. Куденгове отже справедливо висловив, що обидва народи можуть в мирі і згоді трудити ся спільно на економічнім полі, відсунувши троха свої політичні домаганя. На сю надію можна тим більше покладати ся, що слова намісника найшли щирій відгомін на зборах, але не треба надто богато сподівати ся. Всеж таки показало ся на зборах торговельної палати, що могла би засвітити інша будучина. Однак політичне і національне завзяте ще вельми острє, а шкідливі і популярні оклики все ще заманоють людий від спокійної праці до бою, хоч мирна праця була би можлива. Таж виборча відозва німецьких поступовців виразно каже: »Серед невідрадних обставин занепало все наше економічне житє, коли тимчасом в інших європейских державах успішно розвиває ся духовна і материяльна

СУДЖЕНІЙ.

Оповіданє Ек. Уманця.

З російського переклад Вол. Вербенець.

(Далі).

III.

На другий день Олександра Іванівна справді поїхала на візити. Генерал пішов до комітету, а Клявдинька певна, що сестра, як звичайно, довго буде сидіти в своїй кімнаті, прокрала ся на пальцях в спальню матери.

Перед образами висіла тут в бронзовім вачиню величезна, гарна лампа. Образи святых строго якомь споглядали на Клявдиньку. В одній хвили їй стало так лячно, що мало не утїкла. Вона кинула оком довкруги. В вікно ярко світило осїнне сонце; канарок весело зіскакував з драбинки на драбинку клітки, що висіла під повалю; широкє, старинне ліжко з красного дерева, що стояло в куті, накрите було білим, серпанковим бальдахимом. Все то віддавна їй знакове, вона прецінь в тій кімнаті й родила ся — чого-ж бояти ся?

Клявдинька підійшла до образів і дрожащою рукою всунула звинуті в трубочки білетики з іменами за образ Спасителя, котрим обіцяла мати благословити їй, як буде виходити замуж. Потім кинула ся на колїна і стала мо-

лити ся без слів, тому що не уміла, а навіть бояла ся формулювати свою молитву словами.

Накоонець встала, завлючила очи і напомацки — а все то робила дрожащою рукою — витягнула одну трубочку, отворила і прочитала: »Миколай«. В тій хвили промайнула в її голові ціла плеяда знакомих Миколаїв; але пригадавши собі, що треба єще довідати ся, на яку букву починає ся його прізвисьце, вона нервово витягнула з кишені інші, звинені в папір, білетики, положила їх за образ, і знов опустила ся на колїна. Помоливши ся, онять взяла білетик, розвинула і прочитала: »Валентин«.

Тепер пізнала Клявдинька, що зробила велику похибку, не винявши передше за образа трубочки з іменами. Вона майже зі слезами в очах почала відділювати імена від букв родинних. Коли покінчила сю роботу, приходило ся їй в третє клякати і зібрати свої думки, зачленені сею несподіванкою. Як розвинула трубочку, побачила на вїй букву »Т«.

В першу хвилию Клявдинька рішучо збила ся з пантелику; не даром не хотіло ся їй писати сеї букви. Стільки є простих, хороших букв, і раптом якась »Т«! Зі всіх знакомих у них є тільки один Федоровський, але він пише ся через »Ф«, а ще до того називає ся Болломир. Клявдинька сховала білетики в кишеню, привела все до первісного порядку і задумчиво вийшла до своєї кімнати.

Вона дуже жалувала, що Прасковія Горівна відійшла від них сегодня раненько. Тепер приїде ся їй самій тайну скривати, а се не легке діло. Може би звирити ся Машенці? Ні, ні, тим можна все поєсути. Клявдинька взяла ся вишивати, але не могла — читати, рівнож. Тоді рішила ся пійти до салюну і заграти на фортепяні, але споглядаючи на розкриту пачку нот, вона відїла перед собою вмїсто акордів напись »Миколай Т«.

Через кілька днів вона ходила не сама своя. Миколай Т. стояв їй все перед очима. Вона була певна, що скорше чи пізнійше стріне ся з ним і вийде за него за муж. Але де може вона його стрінити, ото питанє, а головно, чи скоро?

Так пройшло з неділю від часу ворожби Клявдиньки. Генерал щось трохи захорів. Олександра Іванівна проклїнала князя, певна, що то він накликав хоробу. Але якби там не було, а Томі Лукіяновичови приїшло ся просидіти кілька днів вдома. Льокай Іван вже зрана був одтий в свою сїру ліберію і білі, вязані рукавички, тому що постійно приходило ся йому отворити двері просителям і урядникам комітету, що приходили до генерала в дїм під час його хороби.

(Далі буде).

культура». Чи ж поправа положення була би така трудна? Пора би вже справді схаменути ся! Уступками перед Шенерером і Вольфом се не дасть ся досягнути. Сі добродії бажать довести державу до катастрофи. Але така їх політика є так само неможлива, як і політика, що змагає до привернення німецько-ліберальної верховлади. Остає лише одна дорога, яку вказує тисяч разів в практичнім життю випробований досвід, що рівні матеріальні інтереси можуть довести обидва народи — Чехів і Німців до порозуміння.

„Незле, тихе слово“.

Про ювілей Омеляна Поповича, пише черновецька «Буковина»:

На ювілей можна дивити ся двоюко: або уважати їх зовсім непотрібною забавкою, або уважати їх навіть дуже потрібним, не так з огляду на ювілята, як на суспільність. Коли який урядник вислужив спокійно в уряді 40 літ, аванзуючи в міру своїх літ і заслуг, то се ще не дає причини загальному святкуванню його ювілей, хочби він був не знати який порядний чоловік. Ще не настали такі лихі часи, щоб люди за саму чесність і сповнюванє обовязків мусіли дякувати ювілятові — чесних людей на світі все більше як нечесних — ювілей можна обходити сотки. Але коли який чоловік не лише сповняє свої обовязки, але подає своїй громаді і се, до чого не зобовязаний, чого не роблять сотки інших, за що не бере ніякої платні, — то тоді годить ся у відповідну пору згадати его «незлим, тихим словом». Отсе незле, тихе слово, якого бажав собі Шевченко, се в більшій частині одинока заплата громади патріотів. І сказати его треба, не чекати смерті патріота, бо єму як-раз за життя пераз так его потрібно, як їди і спаня. Чоловік не кремій, щоб вічно міг із себе кресати огонь і запал до роботи; приходить пераз хвиля, — та коли-б ще хвиля, а то і дні і тижні знеохоти, зневіри і втоми: — у такий то час і потрібно сказати отсе незле, тихе слово, що може бути бальзамом для перетомленої душі і додати їй нової сили і охоти до праці.

У чім-же наші суспільні діячі мають шукати собі відради і заохоти? Мастків у нас ніхто ще не зробив ані на політиці, ані на ширенню освіти, ані на літературі, ані на всякій иньшій штуці. Лишає ся одна заплата — свідомість, що роблять для своїх людей, а ті свої люди цінять сю роботу. Чи справді цінять, часом не знати; отже треба від часу до часу заявити яким способом, за що цінять єї. Така заява чим красше випадє, тим є красшою аprobanteю роботи. Оттим то і потрібні ювілей.

Ювілей Поповича випав так величаво, що далеко перевишив скромне «незле, тихе слово», — се була народна маніфестация, якої на Буковині в тім роді ще не було. І ся маніфестация показала багато гарних боків нашого громадянського життя на Буковині. Передовсім зібрало ся стільки нашої інтелігенції, що тому чудували ся не лише чужі гості але і свої. Як у войску буває що весни перегляд, (т. з. Frühjahrsinspicierung), так отсе ми мали свій перегляд нашого «войска» минувої неділі. Слава Богу, що нашої інтелігенції не можна числити на десятки, тільки на сотки. А ще недавно як мало було єї! А скільки молодіж підрастає! І она була на ювілею — серце радувало ся дивити ся на неї. Се наші ученики і учениці з різних середних шкіл. Всі зійшли ся на ювілей і сим дали доказ, що вміють цінити патріотичну працю, що в нас у рускій громаді і дума і серце єдине. Кількадесят телеграм і листів з різних сторін свідчить добре і за сих, що не могли бути на ювілею.

Чим далі розвиває ся яка суспільність, тим очевидно родять ся у неї і різні думки і погляди на суспільну діяльність. І в нас на Буковині буде небавом так, як у Галичині, що будуть різні партії — хоч і на народнім ґрунті; — молодіж, що вийде зі шкіл за кілька літ, внесе під впливом Галичини деякі нові думки і способи в народну роботу; але одно повинно остати ся з теперішних часів і на будуче, а то:

єя виrozumієсть, карність і свідомість мети, яку вдало ся вже вицїпити в буковинсько-руську громаду. Вєї маємо одну мету: свій нарід, і ся мета повинна годити найріжнороднійші елементи в суспільности, які з часом повстають у ній. Поки-що солідарність наша показала ся на ювілею дуже виразно.

Врешті проф. Стоцкий у своїй промові означив докладно вагу свята, порівнявши давні часи з теперішними. Сю промову мав він у полудне в неділю, коли в салі музичного товариства, переповненій майже самими Русинами і Русинками, отворив збори проф. Пігуляк в імені комітету.

(Далі буде).

Приїзд Крігера.

Крігер у Франції. Вчєра о год. 9. рано пароход «Гельдерлянд» вплинув до воєнної пристани Марсїлії. Численні телеграми подають подрібні вїсти про перші хвилі приїзду президента Трансвалю. Товни публіки залягли побережє, як лише розійшла ся вістка, що корабель прибув до берегів Франції. Однак презеса марсїлійського комітету задля прийнятя Крігера повідомлено, що він висядє аж пізнійше на сушу. Презес висказав через перекладчика прашенє, щоби з огляду на численно зібрану публіку президент Боєрів хотів скорше висїсти. О год. 11. Крігер всїд до лодки і прибув на сушу.

Президент Крігер мав вже звиш 80 літ. До того ще підчас подорожжї перебув сильну морську хоробу. Але вийшов на сушу певним кроком, опираючись на рамя д-ра Лейдса. Оклик незмірної товни публіки зворушили президента. Его внучка, жінка прибічного секретаря Крігера, п. Ельоф, яка з Голяндїї прибула на привитанє свого дідуня, розплакала ся на вид сердечних овацій, які Французи зготовили президентові нещасливого боєрського народа.

Бєсїди, якими витано Крігера були умірковані. Ограничали ся на висказуваню горячих симпатій Боєрам, не займаючи безпосередно Англії. Комітет для прийнятя Крігера прирік правительству, що вплине на населєнє, щоби підчас торжєства не підносили окликів супроти Англії. Крігер відповів по голяндски на промову презеса комітету, сими короткими словами: «Дякую за сердечне прийнятє, яке ви мені зготовили; чую ся вільним у вільнім краю».

Улиці до готєлю, де приготовлено мешканє для старєнього президента, були так натолочєні публікою, що витаний гїсть лише з великим трудом міг перетиснути ся, враз зі своєю свитою, до готєлю. Сю немов свиту творили б. мінїстри Трансвалю і багато других боєрських та голяндских достойників, які прибули до Марсїлії. Всїх їх витано одушевлєними окликами, з відкритою головою, на улиці і з вікон. Однак не обійшло ся і без немилої приключки. При улиці Канбїєр кількох Англичан розсіло ся на бальконї в капелюхах із цїгарами в устах, поглядаючи з передразнюванєм на розентузізовану товну. Підняв ся крик, сотки і тисячі голосів домагались, щоби Англичани зняли накрите голови, але они курили дальше спокійно. Тоді підняв ся такий пекольний крик і свист і публіка прийняла таку грізну поставу, що навіть арогантні Англичани уважали найвідповіднійшим сховати ся до мешканя.

В готєлі мер і префект відвідали Крігера, причім мер зложив єму чолобитність від марсїлійського населєня та передав величезний альбом з адресами. Мер зарядив сейчас слідство і строгє покаранє англійских демонстрантів з улиці Канбїєр. Після сніданя Крігер прийняв комітети і депутациї, між иньшим марсїлійський комітет задля невідгєлости Боєрів і голяндський, полуднево-африканський комітет, який передав Крігєрови адресу з 930 тисячами підписів.

При сїй нагоді президент Павло Крігер виголосив промову, яка виклика сензацию в цїлій Франції. Він сказав: «Дякую Франції і єї правительству за симпатїї, які заявила нам в такій важкій хвилі. Страшна війна, яку ми зачали з Англією датувє ся від звісного наїзду Ямєсона. Ми думали, що 40.000 хороброго війска зломить 300.000 неприятеля, але не припускали, що держава, яка хоче ставити себе на чолє цивілізациї, допустить ся таких жостокостий,

як єе вчинила Англія. Підчас війни підпалювали села, упроважували жєнщини, рабували і забивали дїтий. Я прибув до Європи, щоби жадати розємного суду в нашїй європі. Доки хоть один Боєр останє при життї, — не уступимо з поля битви. Бог буде з нами!»

Крігер вислав телеграму до президента рєпублики Любє, з повитанєм і подякою. Президент парискої, муніципальної ради Гребоваль запросив Крігєра, відвідати палату парискої міської ради. Крігер прийняв запрошенє з застереженєм, що покористувє ся ним аж після візити у президента Любє. Принятя скінчили ся аж 1/2 год. пополудни. Крігер чув себе змучєним цілоденними оваціями і принятїями. Корабель «Гельдерлянд» відплив ще вчєра в дальшу дорогу.

З політичного поля.

Атєнтатови на п. Геца старає ся надати ширше значінє «Wien. Abendblatt» в статї «Polnische Omladina», де зібравши кілька маніфєстаций польської молодіжжї «за відбудованєм польского королївства, каже: Тепер нема вже сумнїву щодо складу і цїлий польської омлядїни. Она не є зовсім одиноким стоваришенєм молодих людей, але добре зорганізованою партїєю, якої члєни уміють ріжними способами придбати собі сторонників, особливо між молодіжкою, та виховувати їх для своїх ідей. Іменно в Тарновї був мужем довіря єї партії урядник горальний Герзабек, який урядив був в своїм мешканю народний олтар з чєстоховєскою Матєрією Божою і з портретом Міцкевича. Перед сим престолом кождий новий члєн складав присягу вірности для ідей парискої польско-народової ліги. З яким пожєртованєм члєни польської омлядїни служать своїй справі, доказують не лише відважні атєнтати (статя подає ще два другі атєнтати, немов сповнені члєнами єї омлядїни на одного поміщика в Пшєславі, мілєцького повіта та на касу заряду дїбр гр. Рея коло Санча), але також ся обставина, що багато з них вирикають ся чесної, заводової карїєри та посвєчують ся ремєсловнє, щоби сим способом могли вести агітацию також між пролетарїятом. І так пр. один з напасників на Геца, Стїля-Стїльнський, після покінченя гімназїї і зложеня іспїту зрілости, вступив до терміну у тарнівєского ружнїкаря Дутчнського.

В процесї члєнів македонського комітету запав вчєра вирок в Букарєштї. О год. 9. вєчером президент оголосив: В справі убїїства Флітовського засуджений убїїник Ілієв на доживнені, примусові роботи, его спільники Мітев і Стоїцев на 20 літ, Каромболя на 7 літ примусової праці а нєлїтний Тріфанов на 2 роки поправчої вязниці. В справі убити проф. Міхєлена засуджено убїїника Димїтрова на доживнену, примусову працю, его спільників Алексєва на 20 літ примусової праці, а Петєва на 5 літ вязниці. В справі заговора проти короля дістав Богданов кару 10 літ вязниці, а Алексєв, Петєв і Димїтров присуджені на солідарну заплату 10.000 франків карї. Заочно засуджено Сарафєва, Давидєва, Ковачєва, Петрова і Стоянова на доживнену примусову працю, Федорова, Бєснєкова, Попарєсова, Залифєрова Цветковєва, капітана Тролєва, Бурлаковєва та Ікономоєва на 20 літ примусових робіт. Сарєва та прочих обжалованих о спївудїл в злочинї засуджено на заплату 10.000 франків карї. Засуджені вислухали спокійно єє вирок лише Алексєв заплакав.

Новинки.

— Калєндар. В суботу: гр.-кат. Мінь, Віктора; рим.-кат. Емілії. — В неділю: гр.-кат. Иоана патр.; рим.-кат. Катєрини.

— 3 Руского Товариства педагогічного. Маємо чєсть повідомити Вп. Рєдимцїв, що дня 11. н. ст. листопада отворєно при площі Стрілецкїй ч. 6. недільний курс аналфабєтїв (слуг, робітників) в двох відділах, т. є. окремо для дївчат і жінок а окремо для мужчин. Наука відбуває ся в неділі від 3. до 5. години по обїді. Записувати ся можна кождої неділі.

— На загальнє жаданє в суботу 24. с. м. відбудуть ся невідклично послїдні вєчернїці з танцями заходом «Львівського Бєяна» в комнатах «Рускої Бєсїди» у Львові. Початок о 9 год. вєчером. Вступ 1 корона.

— **3 львівського університету.** В середу пополу́дню відбуло ся засіда́не севату університетського, на котрім послі́дній раз проводив ректор кс. др. Білчевський, іменованій львівським архієпископом. Кс. Білчевський зложив на тім засіда́ню досто́йство ректора і професора університету. Вибір нового ректора мав відбу́ти ся слі́дуючого тижня.

— **Поміч для академиків-філософів.** Одержуємо отсе письмо з прошенем о поміщенє: Дня 22. падолиста с. р. в III. салі львівського університету відбуло ся віче всіх філософів-академиків. По отвореню віча тов. Гасним студ. філ. віддано провід нарад тов. Іванови Брикови, почім по широкім передискутованю внесень комітету ухвалено утворити комісію зложено́у з відпоручників і їх заступників всіх груп філософичного виділу, яка має подбати над поліпшенем долі академиків-філософів вишукуванем для них лекцій. Ухвалено віднести ся до всіх гімназій і приватних людей, щоби до сеї комісії оголошували лекції. З групи українсько-руської фізіології війшов до комісії тов. Іван Брик, а як заступник тов. Стефан Галушак.

— **3 русько-українського товариства «Січ» у Відні.** Отсим маємо честь повідомити, що на загальних зборах, які відбули ся дня 14. падолиста с. р., вибрано слі́дуючий віділ: Голова: Михайло Галушинський, студ. філос.; заст. голови: Володимир Крєвич, студ. прав; виділові: писар: Олекса Маляркевич, студ. прав; касиєр: Володимир Гуркевич, студ. прав; бібліотекар: Данило Джердж, студ. філос.; заступники виділу: Євген Перфецький, студ. прав, Юліян Білинський, студ. прав. — У Відні дня 21. падолиста 1900. — За виділ товариства «Січ»: М. Галушинський, голова, Олекса Маляркевич, писар.

(Льокаль товариства містить ся при: Veronikagasse Nr. 37, Vol. XVII).

— **Репертуар руского народного театру** в Тернополі: в субботу, 24. с. м. «Чортиморці», народна опера Лисенка; в неділю, 25. с. м. «Не ходи Грицю на вечерницю», народний образець зі сьпівами і танцями; ві вторник, 27. с. м. «За альбом», драма в 4 діях Богдана Лепкого; в четвер, 29. с. м. «Шалавило», комедия в 4 діях Глинського.

— **П Іван Труш,** артист-маляр, повернув з Кі́ва та привіз кількадесть картин, які наміряє виставити у Львові.

— **Іменованя і перенесеня.** Міністер справедливости переіс судових секретарів: Теофіла Ясеничко́го з Сянока до Самбора, Евгєна Назаркевича зі Щирця до Станіслава, Лазаря Розенфельда зі Станіслава до Сучави, Юрия Смериковского з Комарна до Гусятина та іменував повітовим судією секретаря суду Константина Павликова в Винниках для Винник; судовими секретарями ад'юнктів: Станіслава Ільницького в Добромілю для Винник, Здислава Вишняковского в Перемишлянах для Перемишлян, Антона Купровского в Оттині для Солотвини, Стан. Альбіновского в Перемишлі для Перемишля, Зєновія Копистинского в Турці для Комарна, д-ра Дмитра Далліна в Радівцях для Кімпьлонга, д-ра Константина Рибіцкого в Журавні для Залозець, Івана Маковского в Радехові для Мельниці, д-ра Альфреда Гандля в Градци для Черновець, д-ра Михайла Яворского в Коломиї для Богородчан, Мечислава Россовского в Козовій для Щирця, д-ра Омєляна Рєгісса в Вижниці для Черновець, д-ра Сол. Вайссельбергера в Садагурі для Сучави, д-ра Теофіла Жуковского в Вашківцях для Станіслава, Кароля Бабля в Бродах для вишого суду у Львові, Тадея Мьончиньского в Радехові для Зборова, Рудольфа Іясеви́ча в Коломиї для Станіслава, нотарияльного кандидата Станіслава Лучківського в Медичнах для Галича, Омєляна Міллєра в Станівцях для Сянока, Здислава Шибальского в Медичнах для Глузотора; заступниками прокураторів ад'юнктів: Казимира Ватрачиньского в Золочові для Сянока, Михайла Дрогомирського в Косові для Коломиї, Йосифа Прокоповича в Янові для Львова і д-ра Віктора Свободу в Чорткові для Станіслава.

— **Народний Дім в Чернівцях** вже викінчений і представляє ся і що-до самого положєня та откруженя і з архітектоничного та практичного боку величаво. Можна справді позавидувати буковинським Русинам се́го добутку мирної, тихої а невсипучої праці і заходів. Гарна і простора сали ще не зовсім викінчена, але й та буде небавом викінчена і буковинська Русь буде мати тепер свою величаву хату. На долині містить ся бурса, в котрій живе більш 50 хлопців і зєчерня друкарні «Рускої Ради», на поверє «Руска Бєсїда» і иньші буковинсько-руські товариства та редакція «Буковини», а в сутерині машина друкарська. Щастє Боже буковинській Русі в новій, своїй хаті!

— **Заповіднений 4-тижневий курс для лікарів** починає ся в Кракові дня 25 с. м. і буде трєвати до дня 23. грудня с. р. Викладати будуть професори університету. Головно буде ся узглядняти практичну сторону з цілого обсягу лікарських наук, т. є. патологичної анатомії, бактеріології, лікарської хемії, хірургії, дентистики,

патології, ларингології, внутрішньої медицини, окулістики, положництва і гінекології.

— **Часна агітація?** Вчєра вєчером в льокалі товариства католицьких робітників львівських «Jedność» відбували ся передвиборчі збори. Соціалісти, щоби не допустити на збори нікого з католицьких робітників до їх власного товариства, поставали з булаками при дверох і кожного, що не належав до соціалістичної партії, частували при вході булаком по голові. В той спосіб потовкли кількох робітників так, що мусїла ними заопікувати ся ратушкова стация. Вкінці прибув сильний відділ поліції і зробив кєнець кровавій агітації соціалістичних рїзунів.

— **3 судової салі.** Перед трибуналом, присяглих судій у Львові почала ся нині розправа против Федька Качковского, Кароля Триньки і Семєна Іваночука з Ліщків, обжалованих о убійство госюдаря Андрея Чайковского. В неділю дня 12. сєрпня с. р. зійшли ся всі три обжаловані до коршми, де був і Чайковский. Коли Чайковский вийшов з коршми, обжаловані заєїли на него при дорозі і один з них, Федько Качковский, ударив Чайковского колом по голові, а другі два обжаловані добили его на смерть. До розправи покликано 19 сьвідків. Розправу веде радник Підляшецький, Обжаловує прокуратор Квятковский. Розправа потреває імовірно до завтра вєчером.

— **Сензаційна вість.** Медіолянський «Secolo» доносить, що в Парижі повів ся якийсь італійський торговельник дятого, що его як члена групи анархістів вильсовано до замордованя царя. Торговельник не мав відваги сповнити замах і відобрав собі житє зі страху перед мєстією товаришів.

— **Увязненє італійських студєнтів.** В Градци, як доносить «Grazet Tagespost», увязнено недавно 36 італійських слухачів університета під закидом державної зради. Часть з них виущєно на волю, а прочих оставлено в вязниці, хотяй жертвовано за них 100.000 корон кавці. Причиною увязненя була обставина, що до реставрації, де звичайно збирали ся італійські студєнти, зайшов якийсь вояк і сьпівав зі студєнтами пісні, в яких всі присутні допустили ся обиди мавстату. Про се донїс поліції один з вояків, що сидїли в сусідній кімнаті.

— **Лихий знак часу.** З Білгороду доносять до одной з видєнських газет: Недавно тому запитував ся сербський король Александр через свого прибочного лікаря в однім із заграничних товариств асекураційних, чи товариство хотїло би его взяти в асекурацію на суму шістьора мільона франків. Се запитанє дало причину до скликаня засіданя ради управляючої дотичного товариства і на тім засіданю ухвалено, що слїдує: «Прибочному лікарєви короля треба відповісти, що внесенє на асекурацію короля не може бути прийняте, а то з таких причин: Товариство приймало доси внесеня пануючих монархів на асекурацію на житє і виплачувало вже нераз обезпечєні суми. Але від часу убия короля Гумберта, котрого житє було в товаристві асекуровано на три мільони франків, постановила рада управляюча принципіально не приймати від коронованих голов внесенє на асекурацію житя. Товариство не може дятого сповнити бажаня короля. Король нехай не бере того за якусь неприхильність вимірену против него, лиш за звичайне загальне рїшенє ради управляючої».

— **Перевізні книгарні.** П. Борковский, властитель одной з варшавських книгарень, старає ся у властий о призвіл на заведенє перевізних книгарень. Сі книгарні їздили би лишє по біднійших дїльницях мїста та розвозили би на продаж лишє найдешєві виданя.

— **Вибух вулькану Стромболі.** Одним з ділаючих вульканів на європейських островах є вулькан Стромболі на Ліпарийських островах коло Сицилії. На днях почав сей вулькан вибухати з незвичайною силою. В его кратері клекотять мов в печлі розтоплєна лєва, а від часу до часу лєва підноситься, а зі середини під напором газів вилїтають кусні розвалєних камінїв та падають далеко від кратера. Се неприроднє явищє викликало великий страх між околичним населєнем, яке доси ще не мало дарунків від Стромболі в формі розвалєного каміня.

— **Париска вистава** зникає поволи з лица землі. День в день довгий ряд возів посуває ся дорогою з Парижа на Елізєйські поля, а звідтам другий такий ряд з високо наладованими возами тягне до мїста. Се виставці перевозять всяке добро до своїх торговель. Випороженні павільони зєйчас розбирають, крім тих кількох, що мають їх собі забрати властители. І так: павільон держави Перу поїде до Кїто, де в нїм помістять мїську бібліотеку; палата Греції буде в Атенах галєриєю красних штук; сербський павільон перенєсуть до Білгороду. Павільон праси буде стояти на повиставій площі аж до дня 15. грудня і до сего часу можна буде его звиджувати але лишє днєвникарям. Почта, телеграф і телефон остануть на виставі ще якийсь час, але телеграф з вежи Айфля вже знесєно сего тижня. До місяця не буде вже і слїду з вистави. Sic transit gloria!

— **Замість змій — курятко.** В селі К. тавричєської губернії сєлянин П. почув дєсь, що в протягу трох літ із курячого яйця можна вивести огненну змию, котра принєсє чоловікови великє щастє; яйце треба було носити тих 3 літа під пахою. Сєлянин взяв отже сьвіжє курячє яйце і підвизав его собі під паху правої руки. Коли минули три тижні, одной ночі почув він, що під пахою щось рухає ся. Зі страхом розвизав він бандаж, але замість змій із яйця вилїзло живє курятко. Він збудив жінку і показав їй те чудо; та налякала ся і задусила курятко ногою, а сєлянин зі страху дістав пропасницю.

— **Нєчиткий лист.** Чому лист, якого не мож відчитати, сто раз цїннійший від читкого листу? На се питанє відповів американський гуморист Альдріх, коли одержав лист від славного американського учєного проф. Морзе'а, звїсного з писаня нєчитких листів. «Любий Панє! — відповів Альдріх Морзе'ови — з приятністю одержав я Ваш лист. Але сим разом мусїв я вдоволити ся лишє відчитанєм дати і підпису, який просто відгадав я. В такім листі криє ся якийсь особливий і трєвалий чар! Щодєнно можє сказати: Маю лист від Морзе'а ще не відчитаний. Можє прочитая его нині, можє завтра, а можє за рік. Не знаю, що в нїм написано, зміст его остає для мене все сьвіжю, все притягаючою тайною. Иньші листи перєчитас ся, відкине ся і забудє, але Ваш лист лишєть ся на віки нєвідчитаний. Такий один лист можє звичайній людині вистарчити на цїлє житє».

— **Дрібні вїсти.** Намісник гр. Пінінський повернув вже цілком до здоровля. — Краєвий маршалок гр. Ст. Бадєні повернув з Відня до Львова. — Артур Суллман, автор «Мікада», славний музик англійський, помер нагло в Лондоні.

Посмертна оповїстка.

О. Теофіл Озаркевич, парох з Черемхова, коломийського повіта, упокоїв ся у Львові дня 22. с. м. в 71. році житя. Похорони відбудуть ся дня 24. с. м. о 2. год. попол. з церкви св. Петра і Павла на личаківській цминтар. В. є. п.!

Наука, штука, література,

— **Богдан Лєпкий:** Оповіданя. Львів. 1901. Накладом А. Хойнацкого. З друкарні В. А. Шийковского. Стор. 136. 16°. Ціна примірника в хоршій оправі — 2 К. Замовляти можна в Ставропільській книгарні у Львові.

— **Унія вь львівській єпархії** написав о. І. Рудович. Стор. 72, м. 8°. Передрук з «Дїла». Львів 1900. Накладом Автора. З друкарні Ставропільського Інститута.

Гумористичний ілюстрований калєндар «Комара» на р. 1901. Стор. 96, 16°. Ціна 25 кр. Львів 1900. З «Друкарні уділової».

Телеграми.

Відєнь, 23. падолиста. Цєсар нині вєчером повернє з Вальзе до Відня, а в неділю вєчером удасть ся до Буданєшту.

Вальзе, 23. падолиста. Новонародженій архикняжній, донці архикнягинї Марії Валєрії надало при вчєрашних хрєстинях іменя: Гєртруда, Марія, Гїзєля, Єлисавета, Ігнатія.

Лївадія, 23. падолиста. Виданий нині о год. 11. бюлетин оповїщає: Вчєра о год. 2. пополудни температура упала на 37.9. Коло год. 10. вєчером горячка змогла ся до 38.7, пульс 68. В ночи цар спав мало. Над раном субєктивний стан і стан сил були добрі. О год. 9. перед полуднєм температура вносила 38.4, пульс 72.

Париж, 23. падолиста. Вчєра ходили тут дуже непокоячі вїсти про стан здоровля царя.

Відєнь, 23. падолиста. На нинїшній біржі розширено вість, що цар поважно недужий, в наслідок чого рух на біржі значно ослаб.

Льондон, 23. падолиста. Central News доносить з Петербурга, що три салонні дєрєські вози виїхали на границу, аби спровадити англійського лікаря, котрого посилає королева Вікторія царєви до ратованя здоровля.

Відєнь, 23. падолиста. Після телеграмів коменди австро-угорської ескадри у східній Азії, кораблі «Марія Терєса», «Аспєрн» і «Зєнта» поплили до Кубє, а корабель «Єлисавета» до Шангаїкван.

Пєтербург, 23. падолиста. «Пєтерб. Вєдомости» доказують, що з увільненєм послів держав зі спільного небезпечєнства устала дальша спільність інтерєсів держав в Китаю і радять Росії заклучити на власну руку мирну умову з Китаєм.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
1:35	6:10	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня		6:25	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава		
	6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова		1:53	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний		
	6:46	з Брухович, щод. від 13. мая до 16. вер. вк.		2:08	" " " " дв. Підзамче		
	7:45	з Янова		8:30	до Станиславова, Підвисокого, Потутор		
	7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		2:55	8:40 до Кракова (Відня, Варшави), Стружа		
	8:00	на дв. головний			9:00 до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)		
	8:05	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия			9:15 до Янова		
	8:15	з Сокаля, Рави рускої			9:25 до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.		
	8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.			9:42 до Чернівців, Станиславова		
	11:45	з Ядослава і Любачова		2:55	10:20 до Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова		
	11:55	зі Станиславова (Кересмезе, Потутор)			1:25 до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята		
	12:55	з Янова			2:15 до Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділі і свята		
	1:15	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.			3:05 до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.		
	3:14	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)			3:15 до Янова щоденно від 13. мая до 16. вер.		
2:20	5:17	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.			3:26 до Брухович щод. від 1. мая до 16. вер.		
2:35	5:40	" " " " на дв. голов.			3:30 до Ряшева, Хирова, Любачова		
	5:45	з Кракова		Ніч			
1:45	5:55	з Чернівців, Іцкан			6:10 до Станиславова		
	6:00	з Сокаля, Белзця і Любачова			6:13 до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. марта 1901 щоденно		
Ніч				12:40	6:30 до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)		
	7:24	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)			6:50 до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша		
	8:28	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)			7:10 до Тернополя дворець головний		
	8:50	з Брухович від 13. мая до 16. вересня щод.			7:33 " " " " дворець Підзамче		
	9:23	з Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.			7:25 до Сокаля і Рави рускої		
8:40	9:45	з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова			7:48 до Брухович (13. мая до 16. в. в нед. і св.)		
2:31	10:00	з Чернівців, Букарешту, Гусятина, Потутор			9:12 до Янова від 1. мая до 15. вересня		
12:20	10:15	з Лавочного (Пешту) Хирова		2:51	10:40 до Чернівців і Іцкан		
	10:12	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.			10:50 до Кракова, Відня, Варшави		
	10:30	" " " " на дв. голов.			11:00 до Підволочиск, Бродів дв. голов. "		
	12:05	зі Стрия, зі Скольного від 1. мая до 30. вер.			11:25 " " " " дв. Підз.		
	3:12	з Підволочиск на дворець Підзамче			4:15 до Кракова, Відня, Берліна, Самбора		
	3:35	на дворець головний			4:45 до Брухович від 13. мая до 17. вер. щод.		

ЗАМІТКА: Гога нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейскій рівнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. залізниць держ. (Львів, ул. Крайчиків ч. 5) уділяє посвідень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

Банку
Гіпотечного

2 купує і продає
всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі денним не числячи ніякої провізії.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень
„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впресов. Митром. і Пресов. Еп. Ординариатам всіх трех епархій, обезпечає будинки, уряджене домашнє, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 вносить:

Фонд резервовий	245.814 кор. 52 сот.	} 486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480 " "	
" спеціальна	1.684 " 80 "	
Фонд основний	72.000 " "	
" емеритальний	18.166 " 60 "	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услія обезпечень користні, а шкідливі ліквідують ся безпроболочно. До кінця 1899. року вносили виплачені шкоди 1.669.565 кор. 38 сот. Поліси «Дністра» приймає Банк краєвий і Каси ощадности у Львові, Колсмії, Самборі, Долині, Святині, Городенці, Теробовлі і Заліщиках при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі. Зголошеня о уділене агенцій в окрестностях, де нема близько агентів «Дністра», приймає ся. «Дністеръ» виплатив агентам по конець 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

Товариство взаїмного кредиту
„ДНІСТЕРЪ“

стоваришене з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
— (дім «Просьвіти») —

уділяє позички за оплатою 5 1/2 % і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Св'ященцики, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити еще полісу житеву; обезпечитись можна через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згадане Товариство приймає вкладки до опроцентования від членів і третих осіб по 4%.

— Уділ членський вносить 50 кор., вписове 2 кор. —

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ».

Інформації уділяє Дирекція листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Дністеръ».

Артистичне заведење ритовниче малярства шильдів. відливаня, таблиць, виріб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарень

Генрик Шапіра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч аптеки Вп. Миколаша).

Виконує дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки кавчукові і металеві для громад і урядів парохіяльних. Шильди мальовані на шклі, дереві, блясі та полотні. Всілякі лякерования, позолочуваня хрестів. Таблиці і шильди лянні з ріжних металів, таблиці вагробні і назви улиць, числа на доми.

Гравури на металю та дорогих камях, печатки, штанци, відзнаки, букви, монограми, герби і гузики до упряжи та ліберії. Марки печаткові, бляшки шпунт. для броварів. Нумератори і стемплі на датум. Обцяги до пльомб, шабльони. Краска до печаток та хемічна краска до білизни.

Цінники даром і франко!

Всілякі

КУПОНИ

вильсовані

цінні папери

виплачує без поручченя провізії або коптів

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.